

LIPOVEC

Noviny obce Horné Srnie • lipovec@hornesrnie.sk • ročník XXXI • 2/2022

Obecné noviny Lipovec – tridsaťročné

Jolana Hiklová

Uplynulo už tridsať rok od vydania prvého čísla obecných novín Lipovec. Pri takomto výročí je vhodné trochu sa zastaviť a pozrieť sa späť, akými etapami vývoja obecné noviny v Hornom Srní prešli. Myšlienkou vydávania časopisu sa začali zaoberať v tom čase poslanci obecného zastupiteľstva: Ing. Alojz Krajčí, Dr. Pavol Červený a Dr. Milan Chlebana. Neskôr so svojím zámerom oboznámili vtedajšieho starostu obce pána Milana Vidomana. Tomu sa myšlienka páčila a sľúbil, že obecné noviny sa budú financovať z rozpočtu obce. Toto pravidlo za celých tridsať rokov ani jeden starosta a ani jedno zastupiteľstvo nezrušili. K ďalšej existencii obecných novín bolo potrebné zohnať zanietených pisateľov z radov občanov, založiť redakčnú radu a vybrať názov obecných novín. Pán Červený raz po nedeľnej svätej omši oslovil aj mňa a hneď mi aj prideliť úlohu vedúcej redakčnej rady či zodpovedného redaktora. Ďalej k tejto myšlienke prišiel aj vtedajší riaditeľ základnej školy Mgr. Floriána Jantoláka, ktorý mal s tvorbou časopisu skúsenosti – škola vydávala v tom čase žiacky časopis ECHO. Ako zástupca najväčšieho zamestnávateľa v obci Cementárne Horné Srnie podporil myšlienku vydávať obecné noviny a pravidelne písať aj Ing. Ivan Horný. Častým pisateľom najmä poézie bol aj náš spoluobčan bývajúcí na moravskej strane pán Anton Beňo.

Dôležitou úlohou redakčnej rady bolo vybrať názov obecného časopisu. Po mnohých diskusiách a hľadaní názvu, ktorý by charakterizoval lokalitu obce, sa redakčná rada zhodla a prijala návrh Dr. Chlebana, aby časopis niesol meno návršia s najvyššou kótou v katastri, teda LIPOVEC s nadmorskou výškou 623 m. Ďalšou úlohou či problémom bola grafická podoba názvu. Bol prijatý návrh pána Červeného, aby písmená loga boli jednoduché veľké tlačené písmená paličkového tvaru. Obálku prvého čísla časopisu tvorila mapa katastra obce Horné Srnie, kde bola kóta Lipovec zreteľne vyznačená. Úvodným článkom prvého čísla bol článok NA CESTU, v ktorom redakčná rada predstavila víziu, ako by mal časopis vyzerieť a čo by mal obsahovať, druhý článok vysvetľoval pôvod názvu časopisu. Organizačne to vyzeralo tak, že redakčná rada sa dohodla vždy na obsahu daného čísla, určila, kto čo napíše, ja som články zozbierala, dala prepísať na písacom stroji a potom zanesla do tlačiarne.

Z rokovaní obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní na svojich zasadnutiach v dňoch 12. 4. 2022 a 21. 6. 2022:

Silvia Kebísková
Obecný úrad

ZOBRALO NA VEDOMIE

1. Súhlasné stanovisko hlavného kontrolóra k prijatiu prekleňovacieho úveru.
2. Správu o plnení úloh Komunálneho plánu sociálnych služieb Obce Horné Srnie za rok 2021.
3. Informáciu o zmene organizačnej štruktúry Obecného úradu v Hornom Srní k 1. 4. 2022.
4. Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce za rok 2021.
5. Správu audítora k účtovnej závierke obce za rok 2021.

SCHVÁILO

1. Rozpočtové opatrenie č. 1/2022 podľa predloženého návrhu.
2. Prijatie Účelového úveru – prekleňovacieho NFP vo výške 230 000,- eur od Československá obchodná banka, a. s., na financovanie realizácie projektu „Na

- kole po rozhledných česko-slovenského pohraničí“.
3. Prenájom časti nehnuteľnosti – plochy s výmerou 2,04 m² parc. č. KNC 1042/8 v k. ú. Horné Srnie, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, celková výmera 401 m², vedená na LV č. 1 z dôvodu hodného osobitného zreteľa firme Packeta Slovakia, s. r. o., Kopčianska 3338/82A, 851 01 Bratislava, IČO: 48 136 999.
- Dôvod hodný osobitného zreteľa: Podpora služby pre obyvateľov – balíkobox na vyzdvihovanie. Box je prístupný 24 hodín, 7 dní v týždni, čo je pre občanov výhodné. Plocha sa nachádza vedľa budovy pošty, box je energeticky sebestačný, neprekáža na chodníku, nie je prekážkou v pohybe chodcov ani automobilov. Z dôvodu plnej obsadenosti a stáleho využívania sa doplní o ďalší modul.
4. Poskytnutie zľavy z nájmu za nebytové priestory za obdobie od 25. 11. 2021 do

2. 1. 2022 z dôvodu uzatvorenia prevádzky v súlade s opatreniami na zamedzenie šírenia koronavírusu vo výške 50 % pre prevádzku kaviarne – žiadateľ catering servis, s. r. o., Jozefa Lacu 1539/27, 914 41 Nemšová, IČO: 47147024.
5. Návrh zmluvy o zriadení vecného bremena so Železnicami Slovenskej republiky, Klemensova 8, 813 61, IČO: 31364501 ako povinným z vecného bremena, v rozsahu určenom Geometrickým plánom na zameranie cyklotrasy parc. č. 3403/1, 3905/4 až :/7, 4139, 4327/10, :/11, 4359/6, 4404/2, 4405/3, 4426/6, 4428/2, 4430 ku kolaudácii zo dňa 31. 5. 2021 vypracovanom vyhotoviteľom Súkromná Geodézia Trenčín, Piaristická 273/21, 911 01 Trenčín, IČO: 36335924, autorizácie overeného dňa 31. 5. 2021 a úradne overeného dňa 17. 6. 2021 pod číslom 834/21 Okresným úradom Trenčín, katastrálnym odborom. Celkový rozsah

- vecného bremena vo výmere 2 245 m², celková odplata za zriadenie vecného bremena vo výške 6 735,- eur bez DPH.
6. Komunitný plán sociálnych služieb Obce Horné Srnie 2022 – 2030.
7. Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Srnie č. 3/2022 o mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole, o výške príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole, o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť školského klubu detí, o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školskej jedálni.
8. Rozpočtové opatrenie č. 2/2022 podľa predloženého návrhu.
9. Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie za rok 2021 bez výhrad.
10. Použitie prebytku hospodárenia vo výške 42 342,48 eur na tvorbu rezervného fondu v plnej výške.

URČILO

1. podľa § 166 ods. 3 zákona NR SR č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov, že Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní bude mať vo volebnom období 2022 – 2026 celkom 9 poslancov, ktorí budú zvolení v jednom volebnom obvode utvorenom pre celú obec.
2. podľa § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov na volebné obdobie 2022 – 2026 rozsah funkcie starostu na plný úväzok.

V tomto prehľade sú vypísané a zhrnuté len najdôležitejšie body uznesení. Presné znenie uznesení a kompletne zápisnice zo zasadnutí OZ spolu s výpismi z hlasovania poslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na Obecnom úrade v Hornom Srní, ako i na internetovej stránke obce www.hornesrnie.sk.

Otázky občanov

Jozef Húserka
starosta obce

V areáli nového cintorína pri vstupe do domu smútku sú staré, suché, škaredé tuje, celé prerastené ťahavými rastlinami. Okrem toho, že sú nevzhľadné, zasahujú až na chodník a uberajú z miesta. Bolo by možné urobiť v týchto miestach novú výsadbu?

Obec zabezpečí odstránenie popínavých rastlín a v jesennom období budeme riešiť obnovu výsadby.

Aký je aktuálny stav našej športovej haly? Kedy sa spustí jej používanie?

V súčasnosti je vydané kolaudačné rozhodnutie a obstarávame zariadenie a športové vybavenie. Predpoklad otvorenia je v priebehu mesiaca júl.

Svoje otázky môžete posilať na urad@hornesrnie.sk

V utorok 21. júna 2022 navštívilo obecný úrad 27 predškolákov, ktorí sa lúčili s materskou školou. Budúcim prvákom želáme pekné prázdniny a veľa úspechov v škole, na ktorú sa už všetci veľmi tešia. FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Vážení rodičia,
prosím, upozorníte svoje deti, aby nerobili zle a neničili majetok obce.

Po opätovnom premaľovaní amfiteátra (v roku 2019 bol opravovaný) budeme priestor monitorovať fotopascou a škody vymáhať od rodičov. A to nie je iba v parku.

Tínedžeri skáču na bicykloch po schodoch – hlavný vchod do kultúrneho domu, za kultúrnym domom pri východe z veľkej sály, po schodoch nového cintorína, čoho dôsledkom je porozbíjaná a olúpaná dlažba.

Prosím, poučte ich, lebo je to aj vaša škoda.

Žiaci ocenení starostom obce 2021/2022		
Samuel Jurčo	8. A	1. miesto v celoštátnom kole olympiády v ruskom jazyku
Matej Kebísek	9. A	1. miesto v okresnom kole technickej olympiády, 3. miesto Trenč. robotické dni, 1. miesto v robotickej súťaži First Lego League, úspešný riešiteľ okresného kola geografickej olympiády
Šimon Hurák	8. A	1. miesto v okresnom kole technickej olympiády, 3. miesto Trenč. robotické dni, 1. miesto v robotickej súťaži First Lego League
Ondrej Mikuš	5. B	3. miesto v okresnom kole v prednese poézie Hviezdoslavov Kubín
Eliška Vavrušová	9. A	úspešný riešiteľ okresného kola biologickej olympiády, úspešná riešiteľka okresného kola chemickej olympiády
Milan Kristín	9. A	úspešný riešiteľ okresného kola olympiády v anglickom jazyku, úspešná reprezentácia školy v súťaži Englishstar
Peter Jendruš	9. A	1. miesto v robotickej súťaži First Lego League, príprava projektov na Trenčianske robotické dni
Patrik Chlebana	8. A	1. miesto v okresnom kole Pytagoriády, 3. miesto Trenč. robotické dni, úspešná reprezentácia školy v IQ olympiáde
Linda Pavlovičová	8. A	úspešná riešiteľka okresného kola geografickej olympiády, úspešná reprezentácia školy v súťaži Englishstar
Simona Chmelinová	5. A	úspešná riešiteľka okresného kola geografickej olympiády, úspešná riešiteľka okresného kola matematickej olympiády, úspešná riešiteľka okresného kola Pytagoriády
Laura Bahnová	5. A	úspešná riešiteľka okresného kola geografickej olympiády, úspešná riešiteľka okresného kola matematickej olympiády
Vanesa Kebísková	5. A	úspešná riešiteľka okresného kola matematickej olympiády, úspešná riešiteľka okresného kola Pytagoriády

Žiaci základnej školy pri preberaní ocenení. Horný rad zľava: S. Jurčo, P. Chlebana, P. Jendruš, M. Kristín, L. Pavlovičová, Š. Hurák, E. Vavrušová, Matej Kebísek. Spodný rad: O. Mikuš, V. Kebísková, S. Chmelinová. FOTO: ARCHÍV OCÚ

Cementársky deň 2022

Ivana Kebísková
Cemmac

Dňa 25. 6. 2022 sa po 2-ročnej prestávke spôsobenej pandémiou opäť uskutočnili Cementárske dni. Podujatia sa zúčastnilo okolo 500 ľudí. Program začal o 11:00 športovými súťažami v areáli TK 2000. Súťažilo sa vo futbale, tenise a šachu. Najúspešnejší súťažiaci boli odmenení.

- Futbalový turnaj**
1. miesto – Údržba
2. miesto – Rotačná pec
3. miesto – Lom + Baliareň

Tenis deti: Pavol Matejka
Šach: Ján Húserka

Počasie nám spočiatku prialo, ale navečer sa zatiahlo a začalo pršať. Po čase dážď prestal a zase vykuklo slniečko. Pre deti bol pripravený aj program, na ktorom sa podielali skauti 117. zboru sv. Františka z Assisi. Najmenších potešili aj skákacie hrady, maľovanie na tvár, balónové kreácie a cukrová vata. Pre všetkých zúčastnených bolo pripravené aj občerstvenie.

Po skončení športových hier, vyhlásení výsledkov a ocenených víťazov sa vo večerných hodinách sa konala tanečná zábava na ktorú nám veselo hral DJ Róbert Hála. Zábava sa ako tradične niesla vo veselej a uvoľnenej atmosfére až do skorých ranných hodín. Tešíme sa o rok.

Víťazi futbalového turnaja. FOTO: ARCHÍV CEMMAC

Cementársky deň prilákal vyše 500 ľudí. FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Čo nové v Centre sociálnych služieb LIPOVEC?

Posledné dva roky sme si prešli, ako celá spoločnosť, veľmi ťažkým obdobím. Prísne opatrenia, veľa nových nariadení a zákazov. Celé fungovanie sa v CSS – LIPOVEC veľmi zmenilo.

Renata Papierníková
riaditeľka CSS

Zakázané boli návštevy i aktivity našich prijímateľov sociálnych služieb mimo zariadenia a neboli možné ani aktivity, ktoré pre nás robili ľudia zvonka. Bolo to ako pre zamestnancov, tak i obyvateľov zariadenia veľmi náročné a depresívne. No život sa za našimi dverami nezastavil.

Vo februári sme ako každý rok ukončili plesovú sezónu fašiangami, na ktoré sme pripravili karnevalové masky, usmažili šišky a náš obyvateľ Florián našťastoval svoju aparatúru, takže

sa tu spievalo a tancovalo. Veľmi nás potešili aj deti zo Srnka Bandu, ktoré nás neobišli, a síce vonku – len pod oknami, zahrli veselé pesničky. V marci, keď už sa konečne začali uvoľňovať opatrenia, ani nás neobišiel covid 19, a tak sme boli naďalej až do polovice apríla zatvorení v karanténe. Zasa naši obyvatelia prežívali Veľkú noc bez návštev a bez svätej omše. Našťastie sme to prežili všetci bez väčších problémov. Deti z folklórneho súboru sa u nás zastavili s Morenou, aby sme vedeli, že končí zima a začína jar. Cez okno sme ich pozdravili a poďakovali, že na nás nezabudli s krásnou tradíciou.

V posledný aprílový piatok zamestnanci spolu s našimi obyvateľmi ozdobili a postavili máj. Samozrejme, nechýbala ani májová veselica, ktorú sme si urobili vonku, a tak sa určite niesla hudba celým Srnám. Konečne sme sa po dlhom čase nadýchli. Naším obyvateľom sa otvorili dvere a mohli začať s menšími obmedzeniami žiť. Chodiť kam potrebujú, navštíviť svojich príbuzných a známych alebo si užiť spoločnú prechádzku. Konečne sme sa mohli vrátiť k svätým spovediam a omšiam v našom zariadení. Vyslovujem touto cestou veľké poďakovanie otcovi Dušanovi, ktorý sa po du-

chovnej stránke stará o našich obyvateľov a aj za vysvätenie celého zariadenia. V júni nás navštívili deti z CDR Ilava Klobušice so svojím programom a darčekom vlastnoručne vyrobenými. Ich návštevou sme boli veľmi potešení.

Napriek všetkým opatreniam a obmedzeniam sa v našom zariadení nezaháľalo. Obyvatelia tvorili, spievali, tancovali a spoločne oslavovali meniny a narodeniny.

Nebolo to ľahké obdobie pre nikoho. Hlavne psychicky náročné. Chcem touto cestou vysloviť veľké poďakovanie všetkým zamestnancom CSS – LIPOVEC za zvládnutie ďalšieho náročného obdobia a popriať im hlavne zdravie a veľa síl – a to ako psychických, tak aj fyzických. Verím, že spolu zvládneme všetko aj naďalej. Ďakujem aj všetkým, ktorí s nami súcitia, a pomáhajú nám akýmkoľvek spôsobom.

FOTO: ARCHÍV CSS

Jún – mesiac detí a otcov

Keď nastáva mesiac jún, každému zide na myseľ Deň detí, ktorý slávime hneď prvý júnový deň. V tomto mesiaci si toho ale pripomínáme viac.

Mária Naňáková

Tretí týždeň júna tradične patrí Dňu otcov a v cirkvi býva zvykom sláviť v tomto mesiaci aj prvé sväté prijímania, čo je tiež o deťoch a ich rodičoch. Mne mesiac jún evokuje aj niečo iné. Je to už „tradícia“, že mladí oteckovia urobia niečo veľmi užitočné a krásne. Po dvoch upršaných víkendoch nastalo konečne krásne sobotné ráno a Horný koniec ožil zvláštnym ruchom a detským štebotom. Zvedavosť mi, samozrejme, nedala nejst sa pozrieť von.

Mladí muži spolu s maličkými deťmi v gumáčkoch mali brigádu – čistenie potoka od

vegetácie, naplavením a rôzneho odpadu. A že toho bolo! Vďaka malým mechanizmom p. Vladimíra Koníčka to išlo o čosi jednoduchšie. Mamičky sa postarali i o občerstvenie na nádvori Mazánových – Koníčkových.

Chcem aj za nás všetkých poďakovať nielen za krásne odvedenú prácu, ale i za to, že svojmu „drobizgu“ ukazujete, že treba robiť aj takúto prácu. A deti si to krásne užívali. Dušou akcie bol Jarko Papierník – Kríček, ale veľká vďaka patrí všetkým zúčastneným otcom i neotcom. Ešte raz ďakujeme!

Osudové šťastie

Jar v roku 1945 bola pekná. Tráva sa už zelenala a bolo i pomerne teplo. Len ľudia, keď zúrila 2. svetová vojna, boli zbadačení a neistí životom. V tomto období časť porazenej ustupujúcej nemeckej 6. armády poľného maršala Paulusa obsadila našu obec.

Ján Svedek

Vojaci zostali pred dedinou. Predné hliadky na saidkách prechádzali ulicami. Títo na každý dom pribili plechovú tabuľu s číslom, koľko tu bude ubytovaných vojakov. K nám prišlo 20 vojakov s kanónom a poľnou kuchyňou. Vojaci v spálni a maštali vystlali podlahu slamou na spanie. Nás sústredili v kuchyni. Keďže

ukončiť. Znovu sa sformovali oddelenie rady a guľomet so strelcom, a po ukončení modlitby veľiaci dôstojník zdvihol ruku, aby dal povel k poprave. Ale teraz sme mali osudové šťastie.

Zo zadného radu ušiel p. Mezík Jozef a zmizol medzi stromami. Nemci dostali strach, že ide zavolať partizánov, ktorí tu v horách boli vo veľkej prevahe. Situáciu

sme mali z cudzích vojsk strach, 83-ročnú babku sme nechali doma a odišli sme s celou rodinou do hôr ako prevažná časť rodín z našej dediny. Usídlili sme sa v lokalite pod Rokytkou, na lúke zvanej Kučerové. Tu sa z dreva a čečiny vybudovali provizórne obydlia. Z domu dovezených potravín a mlieka, ktoré nám dávali pasúce sa kravy, sa dalo žiť. Túto „idylku“ nám po krátkej dobe pokazil dej, ktorý sa odohral v nedeľu ráno.

Na lúku prišlo asi 20 vojakov nemeckej armády, ktorí hľadali partizánov. Ale našli tam nás, bezbranných. Hlasnými výkrikmi „alles weg“ a búchaním pažíeb vyhnali z obydľí všetkých ľudí. Bolo nás tam okolo 80 mužov, žien a detí, vrátane p. Ištvánika, tunajšieho rómskeho kráľa i s družinou. Na lúke p. Klúčovského nás rozdelili – mužov zvlášť a matky s deťmi zvlášť. Po prehliadke nás deti, si vybrali 4-ročnú Annu Papiernikovú, (potom p. Miernu), ktorú si chceli odviezť do Nemcka. Po tomto usporiadaní veliteľ trestnej výpravy oznámil, že za pomoc partizánom sme odsúdení na trest smrti zastrelením. Rozsudok bude ihneď vykonaný. Keďže komando bolo neúprosne, vystúpil p. Chlebana Pavol (nar. 1904) a požiadal o dovoľenie, aby sme sa rozlúčili s rodinou a pomodlili Otče náš pred popravou. Ako posledná žiadosť nám bola vyhovená. Začali sme sa lúčiť. Bolo to plaču a hlasného vzlykania. Dostali sme pokyn rozlúčku

využil náš hovorca pán Chlebana Pavol, ktorý vystúpil z radu. Kľakol si pred veliteľa a prosil pre nás o holé životy. Povedal, že nie sme partizáni, že v našich príbytkoch bývajú ich vojaci a pre nás doma už nie je miesto a že im tu všetko dáme, len nech nás nestreľajú. Nemci už boli nervózni, preto povedali, že keď sa zbeh vráti a my dáme všetku potravu, masť, chleba, mäso na pripravené vozy a všetky kravy a toto všetko muži ako rukojemníci dopravujú do Luborče, darujú nám životy. Všetci sme kričali: „Jozino, vráť sa, nepostreľajú nás, keď sa vrátiš!“

Tento sa vrátil, všetky podmienky pre Nemcov boli splnené, tak nás opustili, ale chlapi s nemeckou koristou ich museli sprevádzať až do Luborče. Všetci sme si vydýchli a zúbožení sme sa vracali do svojich domovov, kde ešte stále doma boli okupačné vojská. Na večer sa vrátili i všetci chlapi. Bolo to pre nás vykúpenie. A na znak vďaky bol postavený na Vršku pamätný kríž, kde na konci jedného verša bolo od nás Najvyššiemu napísané... no keď vojna zúrila, zachránil si našu obec a za to sme Ti vďační - hornosrnianski veriaci - vďaka Ti Bože.

Dilema: Okolo nás neďaleko všetko sledovali partizáni. Títo mi potom povedali, že keby Nemcov zlikvidovali, Nemci by vyvražďili celú dedinu. Preto volili menšie zlo – ponechali nás krutému osudu.

ILUSTRAČNÉ FOTO: PIXNIO (CC)

Koncert pre mamičky

Deň matiek tento rok po dlhšej dobe opäť naplnil veľkú sálu kultúrneho domu. Pripraviť program po dvoch rokoch fungovania v online priestore však vôbec nebolo jednoduché. Deti nastúpili do škôl neskoro a v opakovanej karanténe sa často striedali celé triedy. A tak bolo nutné sa v prvom rade venovať najmä učeníu a dohnaniu zameškaného. A že bolo čo dobíhať, to vám asi nemusím hovoriť...

Eva Šumichrastová

Korona však priniesla so sebou aj pár pozitív. Niektorí sa vrátili k svojim záľubám, na ktoré už dlho nebol čas. Iní si užívali rodinu, upratovali, varili, piekli, kváskovali a učili sa všetličo nové. Ani niektorí naši žiaci v tomto období nezahálali. Pán Peter Černička dal dokopy partiu malých muzikantov, žiakov základnej školy, a začali trénovať. Ja osobne som ich po prvý raz počula hrať na fašiangy. Alex Černička, Hanka Durasová, Eliška Černičková, Matias Schiszler, Diana Kristínová, Paťka Štefaničková a Peter Chlebana sa predstavili pod názvom Srnka Band a nadviazali na tradíciu fašiangových pochôdzok muzikantov po dedine.

No a práve vtedy skrsol nápad urobiť program na Deň matiek formou koncertu, na kto-

rom by sa nová kapela mohla predstaviť. Oslovili sme všetkých srňanských muzikantov a takmer všetci naše pozvanie prijali. Áno, Juraj Chlebana sa trochu zdráhal, ale nakoniec sa predstavil nielen svojimi vlastnými piesňami, ale aj skvelými moderátorskými schopnosťami. V programe zahrali a zaspievali aj mladí muzikanti Roman Papierník a Samuel Húserka v doplnení s Hugom Pulišom a Rasťom Húserkom, ktorým sme dali príznačný názov Susedia. Tešilo nás aj to, že na poslednú chvíľu sa podarilo k účinkujúcim pripojiť aj speváckemu zoskupeniu Kekus chorus.

V programe sa odprezentovali všetky vekové kategórie srňanských spevákov a muzikantov. Dôkazom toho bol aj samotný úvod, v ktorom krásne piesne zaspieval ženský spevácky zbor

Srňan a hneď po nich pódium rozžiariili najmladší účinkujúci – deti z materskej školy. Sólovo sa predstavili speváci zo základnej školy Marek Fabuš, Ondrej Mikuš a Katka Blašková. Piesne pre mamičky zaspievali aj žiaci 2. A triedy. Hudobný odbor ZUŠ Nemšová reprezentovala hrou na flautu Emka Kebísková. O výzdobu sa svojimi kresbami postarali družinári zo základnej školy.

Na záver vystúpilo zoskupenie, ktoré pri koncerte srňanských muzikantov nesmelo chýbať – Hornosrnianska dychovka. Vyvrcholením programu bola spoločná pieseň Na Kráľovej holi, ktorá dala celému koncertu nielen efektnú bodku, ale aj dokázala, že hudba spája rôzne štýly a generácie.

Veríme, že sa vám páčilo.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Šťastný je ten človek, ktorý sa má kam vrátiť

Linda Pavlovičová, 8. A

Domov? Dom, ľudia, udalosti, pocity, šťastie...

Keby som mala môj domov nakresliť, asi by som nakreslila náš dom, mojich rodičov, súrodencov, babku a strýka. Otec by varil naše najobľúbenejšie jedlo a pospevoval si piesne, ktorých text je občas vzdialený od originálu. Mama s babkou by sedeli v družnom rozhovore pri chutnej kávičke. Moji súrodenci Lucia a Rišo by sa ako vždy bezstarostne naháňali po celom dome. Bol by tam aj môj strýko, ktorý nám každý deň nosí noviny. A niekde v strede toho všetkého by som bola ja. Šťastná, že sme všetci spolu. S istotou však viem, že by som s takýmto obrazom celkom spokojná nebola. Môj domov totiž tvoria nielen „ľudskí členovia“ – svoj život by som si nedokázala predstaviť najmä bez psov. Tieto nežné a občas celkom vtipné stvorenia sú tu so mnou už od malička. A tak je samozrejmé, že sa do mojej rodiny hlboko vpísali.

Prvým psíkom, ktorého som kedy mala, bol Rony. Hnedobiely staford, na prvý pohľad možno trochu strašidelný pre jeho povest' „bojového plemena“. Okamih, keď som ho videla prvýkrát, patrí k jednej z mojich úplne prvých spomienok. Vyzeral ako maličké morčiatko a spomedzi všetkých jeho súrodencov sa mi páčil najviac. Držala som ho na rukách a snažila sa prehovoriť rodičov, ktorí boli už takmer rozhodnutí pre iné šteniatko, aby sme si nechali práve jeho. Možno bol na moje trojročné ja príliš ťažký, a tak mi pekne-krásne z rúk vypadol na zem a udel sa tak silno, že zakňučal. Možno to bola náhoda, možno to bol osud, no v tej chvíli bolo rozhodnuté – Rony bude náš. A práve vďaka tejto nešťastnej náhode sa odštartovala moja éra psíkov, ktorá pretrváva doteraz. Tri roky po príchode Ronyho sa u nás objavilo ďalšie šteniatko menom Riči, ktorý aj teraz spokojne leží pri mojich nohách. Odvtedy bola naša psia láska znásobená. Pár rokov sme mohli čas tráviť s dvoma úžasnými psami, až do dňa, keď nás Rony pre chorobu minulý rok opustil. Všetci sme sa cítili strašne. Človek by nepovedal, že jeden pes dokáže ovplyvniť životy toľkých ľudí tak

veľmi, že jeho meno z našich úst bude znieť ešte dlhé roky a jeho fotky z poličiek nikdy nevyzmiznú. Mohli sme spraviť viac? Všímnuť si, že už dlhú dobu nie je vo svojej koži a doslova sa stráca pred očami? Ktovie. Jedno je však jasné. Práve jeho odchod zapríčinil, že už štyri mesiace po dome nachádzame potrhane ponožky či zošity. Prišla Kira. Šedo-biela stafordka, ktorá je historicky prvou „ženou“ v našej psej rodine. Až do momentu, keď som ju prvý raz uvidela, som ani len netušila, že k Ričimu pribudne nový pes, hoci som po ďalšom od Ronyho smrti nesmierne túžila. Práve ona sa stala symbolom toho, čo stmeluje našu rodinu. V jej prítomnosti akoby bol každý v o niečo lepšom svetle a ukazoval len svoje kladné vlastnosti. Práve jej nevinnosť a veľakrát až prehnaný optimizmus z nej spravili niečo viac než psa. Povýšil ju na člena našej rodiny takou rýchlosťou, že sa mi ešte stále rozum pozastavuje nad tým, ako sme bez nej niekedy mohli žiť.

A preto sa vôbec nečudujem, keď vidím v televízii utekajúcich ľudí z Ukrajiny, ktorí okrem malej igelitky s dokladmi nosia na rukách svojich domácich miláčikov. Nevieť a ani si nechcem predstaviť strach, ktorý zažívajú. Viem len, že ani ja by som bez svojich psov neodišla. Pociť, že odrazu pridete o všetko behom minúty, musí byť strašný. Zrazu sa už nemáte kam vrátiť, nemáte svoju posteľ, obľúbené miesto na prechádzky a ani niekedy možno otravných susedov, o ktorých ste si mysleli, že by vám nikdy nechýbali. Je dôležité uvedomovať si krehkosť tohto života, v ktorom nám je dobre a máme svoj domov.

Nikdy som neprekročila hranice Európy, vlastne som ešte skoro nikde nebola. Je však veľa miest, ktoré by som chcela vidieť. Nórsko, Švédsko, Írsko, Anglicko, Francúzsko... Je celkom prirodzené, že ľudia chcú cestovať a spoznávať pri tom nové kultúry a históriu miest, ktoré navštevujú. V dnešnej dobe cestuje skoro každý. Možno za prácou, možno za dobrodružstvom, možno len tak. Presúvame sa z miesta na miesto, mnohí prejdú všetky kontinenty sveta a preletia ponad všetky oceány, dokým sa aspoň dočasne neusadia. To ma vedie k myšlienke, že domov asi nebude len na jednom mieste. Jeho poloha sa mení spoločne s ľuďmi, zážitkami a pocitmi, ktoré ho spre-

ILUSTRÁČNÉ FOTO: UNSPLASH/BRINA BLUM (CC)

Marcia Marina De Assuncao Jacinto, 8. A

Volám sa Marcia Marina. Áno, už na prvé pociťtie to nie je rýdzo slovenské meno.

Je rovnako netradičné ako môj domov. Nikto z našej triedy totiž nemá domov spojený s miestami, ktoré sú od seba vzdialené tisíce kilometrov.

Moja rodina má tri domy. Prvý je v Trnave. Je to miesto, kde som trávila čas, keď som bola malá. Je to vlastne aj moje trvalé bydlisko, no napriek tomu tu netrávim najviac času. Chodievam sem najmä v lete, cez prázdniny. Aj keď tu mám krstných rodičov, milých susedov a priateľov, neviem si predstaviť, že by to malo byť jediné miesto, ktoré má tvoriť môj domov. Môj domov tvorí najmä byt v Angole a dom na Slovensku.

Z Angoly pochádza môj otec. Domov môjho otca je tvorený z dvoch veľkých častí, ktoré bez tej druhej nedávajú zmysel. Jednu časť domova mu vytvorili moji starí rodičia v meste Malanje a tú druhú časť vytvára spolu s mojou mamou mne a mojim súrodencom. Pre mňa je Angola

miesto, na ktorom som síce nestrávila dlhý čas, ale spoznala som svoju rodinu, ktorú napriek veľmi veľkej vzdialenosti nosím so sebou stále v srdci. V Angole som bola viackrát a vždy to bol pre mňa neuveriteľný zážitok. Najdlhšie sme tam boli na rok.

Keď som do Angoly prišla prvýkrát, bývali sme v prenajatom byte, ku ktorému som si nevytvorila nejaký špeciálny vzťah. Neskôr, keď sme sa presťahovali do nášho vlastného bytu, bol to veľmi zvláštny pocit vlastníť niečo tak veľmi vzdialené od miest, na ktoré som bola zvyknutá tu na Slovensku.

Moje obľúbené miesto v Angole je dom mojej tety, u ktorej sa vždy stretávame s celou rodinou. Angola má úplne inú kultúru ako Slovensko, a samozrejme, aj iné zvyky. Tam sa ako najbližšia rodina berie aj bratranec, sesternice, tety, prarodičia... Napríklad, v nedeľu sa všetci stretávajú na jednom mieste. Rozprávajú sa alebo sa rôzne zabávajú. Miesto, na ktorom sme sa stretávali my, je vo veľmi teplej oblasti v blízkosti Atlantického oceánu. Často sme len tak sedeli v piesku, počúvali šum oceánu a nárazy vln do skál. Všetky tie zvuky dokopy zneli ako zvuk orchestra. Neopísateľný, dokonalý zvuk. Niekedy, keď privriem oči, na tieto chvíle spomínam. Je to veľmi príjemný pocit, ktorý mi moju africkú rodinu pripomína.

Rodina je pre mňa najdôležitejšou časťou domova. Aj toho slovenského. Tretí domov mám na dedine v Hornom Srní. Je to miesto, odkiaľ pochádza moja mama. Bývam tu v rodinnom dome so svojimi tromi súrodencami, mamou, babkou a otcom, ak sa zrovna nenachádza v Angole. Toto miesto je pre mňa veľmi dôležité, pretože práve tu zažívam také tie každodenné dokonalé-nedokonalé zážitky či už vonku, doma alebo v škole. Tu sa každý deň stretávam so svojou najlepšou kamarátkou. Na tomto mieste prežívam letné prázdniny s mojou sesternicou z Bratislavy. Tu mám porozumenie, lásku, istotu.

Môj domov je ako malá krehká mozaika poskladaná z farebných kúskov. Každá jeho časť je niečím iná, výnimočná. Sú v nej ľudia, miesta, krajiny, zážitky, spomienky. A rodina všetky kúsky tej mozaiky stmeluje. Bez rodiny by sa moja mozaika rozpadla. Viem, že nie je samozrejmosťou vlastníť takúto mozaiku šťastia, a preto si svoj domov veľmi vážim.

Keď sa akcia vydarí

Silvia Ondrejčíková

v mene rodičov z rodičovského združenia

Týmto slovami zhodnotila spoločnú akciu ku Dňu detí p. riaditeľka ZŠ s MŠ Martina Hanusová. A my rodičia z rodičovského združenia, aktívne zapojení do jej prípravy ako i realizácie, sa k týmto slovám pripájame.

Zmysel, prečo to robíme, je vpísaný vo výraze detí, ktoré sa tohto dňa zúčastnili. A to nielen detí z MŠ, ktoré sa takto zoznamujú s prostredím, kam raz budú patriť ako budúci žiaci, ale aj žiaci prvého stupňa. Predovšetkým tí z prvých ročníkov si takúto oslavu svojho dňa po dvoch rokoch strávených v nie „typickom“ žiackom režime zaslúžia. Už sa síce vrátili naspäť do lavíc, kde nabierajú nové vedomosti, ale dôležité sú aj zážitky mimo tried. Práve tam spoznávajú a utužujú svoje priateľské vzťahy nielen navzájom, ale aj so svojimi pani učiteľkami pri súťažení, hraní, tancovaní. Žiaci z vyšších tried predviedli svoju tvorivosť pri organizovaní súťaží a aktivít pre svojich mladších spolužiakov, a tak sami predviedli, čo v nich je.

Piatok s dátumom 3. 6. sa od rána niesol v horúčkovitých prí-

pravách na akciu realizovanú v areáli ZŠ. Pripravoval sa celý areál, výzdoba, stanoviská na realizáciu hier, ako i priestor na občerstvenie, kde bolo možné ochutnať sladké i slané výtvary mám z každej triedy. A veruže tento rok sa vydarilo, o čom svedčia aj rýchlo sa mihajúce zásoby, ktoré boli pripravené pre účastníkov a deti. Aj vďaka príspevkom za občerstvenie je možné financovať rôzne aktivity a vybavenie pre žiakov ZŠ.

Program bol rozmanitý a myslíme, že zaujal všetky súťaživé duše, a to v súťažiach odohrávajúcich sa na mnohých stanoviskách. Tanečníci zo ZUŠ nám predviedli svoje pripravené vystúpenia a počas diskotéky sa menší i väčší zapojili a prejavili v hojnom počte. Hudobníci zo skupiny Srnka Band potešili publikum svojím veľmi príjemným podaním skladieb. Zaujali aj umelci, ktorí vytvorili na chvíľu draka alebo motýľa, a tiež

tvorivé ruky p. keramikárky a jej „nových žiakov“. Kontakt s dravými vtákmi a ukážka v podaní sokoliarov s odborným výkladom, ako i psovodi so svojimi štvornohými kamarátmi dokázali zaujať všetkých prítomných. A bude na čo spomínať aj vďaka Dobrovoľnému hasičskému zboru z Horného Srnia.

Prečo to má zmysel? Keď je vidieť šťastné dieťa so svojimi kamarátmi, rodičmi, starými rodičmi na jednom mieste, ako i deti z rôznych tried, ktoré sa spontánne chytia za ruky a tancujú do úplného záveru podujatia, len navela, navela prepustiac DJ-a zo svojej úlohy. Všetko spomenuté vženie slzy do očí a pocit radosti do srdca. S vedo-

mím, že akcia sa vydarila...

Radi by sme poďakovali všetkým sponzorom, Obci Horné Srnie, ako i rodine Šupíkovej, ktorá operatívne podarovala sud kofoly v čase „núdze“.

✎ Vystúpenie Srnka Bandu
 ↗ Vystúpenie kynologického klubu
 ↑ Pre deti boli pripravené rôzne aktivity a súťaže

FOTO: V. ONDREJČÍKA, L. MURÁROVÁ

Naša škola na medzinárodnej súťaži First LEGO League

V piatok 22. 4. 2022 sa šesť žiakov tímu Fabrickí LegoMajstri z robotického krúžku našej školy zúčastnilo regionálneho kola celosvetovej robotickej súťaže FIRST LEGO LEAGUE v kategórii Challenge (9 až 16 rokov).

Helena Galková

Súťaže so sprievodným programom sa uskutočnili na Fakulte riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline. Témou tohto roka bola nákladná doprava. Žiaci boli hodnotení v štyroch častiach: Robot Game a Robot Design (plnenie misií pomocou robota, ktorého žiaci sami navrhli a naprogramovali), Innovation Project (inovačný projekt s témou nákladnej dopravy) a Core Values (tímová spolupráca).

V Robot Game sme skončili s 260 bodmi na 4. mieste a náš inovačný projekt, na ktorý sme sa svedomito pripravovali a kreatívne prezentovali, patril medzi tri najlepšie. Celkovo sme sa umiestnili na štvrtom mieste a získali sme ocenenie 1. miesta v kategórii Motivate, čo znamená, že náš tím preukázal významné spôsobilosti motivovať

svojou prácou a vystupovaním ostatné tímy.

Počas prípravy na inovačný projekt sa všetci žiaci robotického krúžku zúčastnili exkurzie v Cemmacu. Zaujímali sa o ťažbu, dodávku surovín, ich spracovanie a prepravu v podniku, ako aj dopravu hotových výrobkov k zákazníkom. Ďakujeme p. Ing. Ivanovi Kebískovi, ktorý nás sprevádzal zaujímavou exkurziou a atraktívnym spôsobom nám sprostredkoval informácie o nákladnej doprave v podniku Cemmac, a. s. V inovačnom projekte sme sa zaoberali dopravníkom suroviny z lomu, možnosťami vlakovkej prepravy cementu, našu robotickú lanovku sme ponúkli ako alternatívnu dopravu do lomu a boli sme aktívni pri vylepšení distribúcie obecného časopisu do domácností k väčšej spokojnosti spoluobčanov.

Žiaci reprezentačného tímu, ale aj ostatní žiaci nášho robotického krúžku, získavajú v tejto medzinárodnej súťaži nové zručnosti a popritom si užijú veľa

zábavy. Už teraz sa tešia na výzvu budúceho školského roka. Šikovným deviatakom, s ktorými sa len ťažko lúčime, prajeme veľa úspechov na ich stredných ško-

lách a v novom školskom roku v našom kolektíve radi privítame nových členov z radov piatakov.

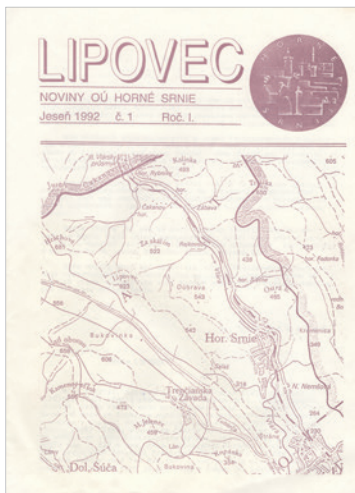
FOTO: ARCHÍV AUTORKY

Obecné noviny Lipovec – tridsaťročné

Dokončenie zo str. 1

Jeden čas články do Lipovca prepisovala aj naša bývalá spoluobčianka Martinka Martonová v cementárni. V tom čase robila sekretárku riaditeľovi Ing. Podhorovi, bol to veľmi prísny pán. Písať mohla začať až vtedy, keď pán riaditeľ opustil fabriku. Keď sa tak stalo, Martinka mi zavolała a ja som bežala s rukopismi článkov. Mohlo sa začať prepisovať. Po kontrole pravopisu (ktorú väčšinou vykonával môj manžel) som zanesla už opravené články do tlačiarne pánovi Valovičovi do Nemšovej,

ktorý si tlačiarenský stroj odkúpil z vojenských kasární v Nemšovej. Neskôr tento stroj umiestnil u pána Víta Papierníka v Hornom Srní. Natlačený časopis v rámci pracovnej terapie skladali klienti Domova dôchodcov v Hornom Srní, ktorého som bola v tom čase riaditeľkou. Poskladaný časopis som ja so svojimi dcérami (za primeraný úplatok pre nich z mojej strany) rozniesla po obchodoch a organizáciách v pôsobnosti obce. Neskôr sa na prepisovanie článkov začala používať výpočtová technika, grafickú úpravu aj tlač robil pán Ing. Foldyna z vydavateľstva DELTA Skalka n/V.

Dizajn v období 1992 – 1997

Dizajn v období 1997 – 2001

Dizajn v období 2001 – 2006

Pavol Červený

Pôvodní, a teda prví členovia redakčnej rady obecného časopisu Lipovec sa pravidelne schádzali pred vytlačným nového čísla časopisu. Pani redaktorka p. Hiklová nás po krátkom privítaní oboznámila, čo má obsahovať ďalšie číslo časopisu vzhľadom na fázovanie občianskeho a cirkevného roka. Mnohým už pri pozývaní na redakčnú radu podala informáciu, aké články by si mali pripravovať. Ja som už väčšinou mal svoje články pripravené a naklepané na písacom stroji. Po rozdelení úloh medzi členov redakčnej rady som sa zohol k svojej diplomatke, ktorú som nosieval so sebou, a vytiahol sklenenú nádobku s nejakou vzácnou kvapalinou. V jeseni bola naplnená hrozným burčiakom, v decembri, keď sa pripravovalo vianočné číslo Lipovca, to bolo čerstvo vykvasené mladé biele víno. Vo fasiaňgovom období, keď sa pripravovalo veľkonočné číslo, som priniesol kalvados vypálený z vlastných jabĺk. Žiaľ, každá úprimná a nezištná aktivita je nákazlivá. Preto sa často stalo nepísaným zákonom, že člen redakčnej rady si pokladal za povinnosť pri svojom životnom jubileu priniesť na redakčnú radu nejakú tekutú „výslužku“.

No časovo najdlhšie zasadnutie redakčnej rady časopisu Lipovec bolo vtedy, keď pani Hiklová realizovala na svojom dvore „domácu zabíjačku“. Vtedy sme si všetci pochutili na špeciálnych zabíjačkách. A obveselení pohárikmi vína vo veselej a povznesenej nálade sme sa vracali k svojim rodinám.

Tak sa naše stretnutia na redakčných radách stávali príjemným stretnutím úprimných priateľov a každý sa ich zúčastňoval s potešením.

Mária Chovančíková

Ako absolútny laik som si privoňala k novinárskej práci. Od roku 2008 som sa dostala do zodpovednej úlohy hlavného redaktora obecných novín Lipovec. S novým zanieteným kolektívom redaktorov sme sa snažili o objektívne informovanie občanov o dani. V rámci šetrenia finančných prostriedkov vychádzali ročne iba tri čísla. Bavelo ma prehľadávať archívne dokumenty a fotografie k článkom alebo som si ich prezerala len tak zo záujmu – milujem staré fotografie. Veľkým zážitkom bola pre mňa úzka spolupráca so štúdiom Digital Graphic z Trenčína, kde sme spolu s grafikom vytvárali finálny vizuál novín. V redakčnej rade som pôsobila do roku 2015. Žezlo prevzala Lydka Murárová, ktorá s mužom Petrom posunula tvorbu novín o pár levelov vyššie.

Eva Šumichrastová

Neviem presne, kedy som bola oslovená, ale mojou úlohou bolo posilať práce našich žiakov a príspevky školy, ktoré pripravovala najmä pani riaditeľka. Keďže už v Srní 18 rokov nebyvam, trvalé miesto redaktorky som nechcela prijať, bolo to len také dočasné riešenie... Postupne som sa začala venovať aj témam histórie, tradícií, kultúrnych podujatí. Srnie mi je stále srdcu blízke a práve na redakčných radách sa vždy dozviem, čo je nové, čo staré, čo sa zmenilo a nezmenilo, spoznávam život našich predkov, ale aj prácu súčasníkov. Mám rada naše stretnutia, z ktorých takmer vždy na poslednú chvíľu utekám po lávke na autobus :-)

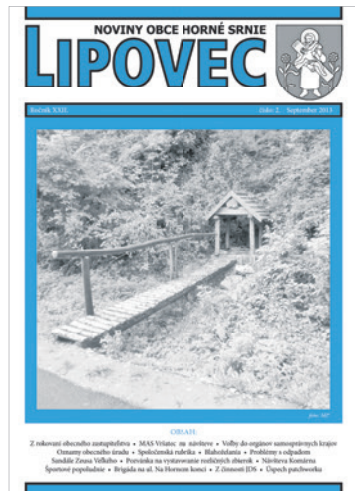
V polovici roku 2008 som starostu obce z vážnych rodinných dôvodov požiadala o uvoľnenie z pozície šéfredaktorky a touto funkciou bola poverená pracovníčka obecného úradu pani Bc. Mária Chovančíková. Tlač aj grafickú úpravu vykonávala firma DIGITAL GRAPHIC Trenčín. Celá redakčná rada bola vďačná starostovi obce, že našiel riešenie a šéfredaktora, ktorý organizačne zabezpečoval tvorbu a vydávanie obecných novín. Od decembra 2010 obecné noviny tlačila firma GLOBAL PRINT Trenčín a od decembra 2011 sa Lipovec tlačil

vo firme J+K Tlačiareň, s. r. o., Nemšová. V júli 2014 vyšlo prvé číslo Lipovca s farebnými obrázkami a tlač zabezpečovala firma PETIT PRESS. Od júla 2016 majú obecné noviny novú šéfredaktorku Mgr. Lýdiu Murárovú a redakčná rada až dodnes pracuje v zložení: Ing. Jolana Hiklová, Mgr. Eva Šumichrastová, Mgr. Dominika Mynárová. Keďže sa už noviny tlačia v profesionálnej tlačiarne, neskladajú ich už dôchodcovia v domove dôchodcov, ale číslo prídá pekne poskladané a roznošené z každej domácnosti zabezpečujú žiaci tunajšej základnej školy.

Môžem konštatovať, že obecné noviny Lipovec majú po rôznych etapách vývoja a po tridsiatich rokoch existencie už takmer profesionálnu úroveň a čo je hlavné, že existujú. Podávajú informácie o dani v obci Horné Srnie nielen súčasne tu žijúcim spoluobčanom, ale na internetovom portáli obce si každé číslo Lipovca môžu prečítať bývalí Srňania ďaleko vo svete. Čo zaželať Lipovcu do ďalších rokov? Predovšetkým tvorivú skupinu zanietených, cieľavedomých a iniciatívnych členov redakčnej rady a verných čitateľov.

Dizajn v období 2006 – 2009

Dizajn v období 2009 – 2014

Dizajn v období 2014 – 2019

Lýdia Murárová

V roku 2013, keď som už opäť definitívne bývala vo svojej rodnej obci, ma raz zastavila Mária Chovančíková s ponukou pridať sa do redakčnej rady. Toto pozvanie ma potešilo (mňa poteší takmer každé pozvanie). Hneď som začala vymýšľať, čo na Lipovci vylepšiť, a na redakčnú radu som prišla s balíčkom návrhov na úpravu. Navrhla som zaradiť pravidelné rubriky, napr. Rozhovory, Zahraniční Srňania a pod. Pripadla mi pocta robiť rozhovory. Prvý bol s pánom farárom Nižníkom, ktorý v tom čase prišiel do našej farnosti. Doteraz som naň hrdá a myslím si, že to bol pekný rozhovor, hoci pán farár spočiatku odmietal s tvrdením, že už šiesti novinári sa o to pokúšali. Mne ale neodolal :-)

Za veľký posun považujem aj návrh farebnej tlače, zmenu grafiky a návrh periodizovať Lipovec na stabilné štyri čísla za rok. Tak tiež som považovala

za dôležité, aby sa noviny dostali do každej domácnosti v obci. Evka si túto úlohu zobrala na starosť a pravidelne zabezpečuje tím detí, ktoré roznesú Lipovec až do vašich schránok.

Po čase som po dlhých úvahách prevzala miesto šéfredaktorky. Zmenili sme systém redakčných rád, ktoré sa z obecného úradu presunuli do tvorivejších priestorov U Sokola. Z čisto pracovných stretnutí sa tak stal veľmi obľúbený čas aj na ženské rozhovory pri káve.

Pozývam teda každého, kto má chuť pridať sa do nášho tímu, dať si s nami kávu a akokoľvek pomôcť Lipovcu rásť. Niekedy vyjdú veci krajšie, niekedy menej, ale za všetkým je vždy odhodlanie a náš čas. Tak nás, prosím, nesúďte, a ak sa vám niečo páčilo, dajte nám to vedieť. Veľmi nám to pomáha dobiť baterky.

Dominika Mynářová

Členkou redakčnej rady Lipovca som sa stala v roku 2015. Po-merne novou tvárou tam bola Lydka Murárová, ktorá priniesla mnoho nápadov, návrhov a tiež chcela tím obohatiť o „novú krv“. Naša spoločná známa ma jej hneď odporučila, pretože som študovala editorstvo, a vraj práve taký človek v tíme chýba. Spočiatku som nebola veľmi nadšená, predsa len v poslednom ročníku vysokej školy času nazvyš príliš nie je. Po dlhom prehovárani som napokon súhlasila s nezáväzným stretnutím. Na druhý deň už sedela Lydka v mojej izbe a odchádzala s prísľubom článku o miestnom vleku. S ľuďmi to jednoducho vie :-)

Hoci píšem vlastné články sporadicky, v období uzávierky mám práce vyše hlavy. Každý článok prejde mojimi rukami (alebo skôr očami) a snažím sa, aby mal hlavu aj päť (ak nemá, doplním). Často ma ľudia na ulici zastávajú s papierom v ruke, že niečo napísali, či by som to nevedela nejako upraviť. Samozrejme, ceníme si snahu a sme vďační za každý článok, a tak nezriedka lúštim rukou písané texty so vsuvkami, hviezdikami, poznámkami... Niekedy je náročné zistiť, čo chcel básnik povedať (to platí rovnako pre texty písané rukou aj na počítači), ale napokon sa to vždy podarí. Takže píšete, my si s tým poradíme.

Stretnutie bývalej a súčasnej redakčnej rady

FOTO: JAROSLAV PAPIERNIK

Zašifrovaný titulok

Lýdia Murárová

V istom čase sme sa dohodli, že grafiku a zalamovanie bude robiť môj manžel Muro. Po tomto rozhodnutí sa pre nás najstresujúcejšou a najbúrlivejšou fázou tvorby novín stalo práve tých pár dní zalamovania. Často sme si k práci sadli až večer, keď už naši chlapci zaspali, a do noci sme riešili úpravy v grafike. A tak sa raz stalo, že popri deťoch, nedostatku času a pokoja Muro zabudol vymeniť nadpis. Pri zalamovaní sa totiž pracovne používa tzv. slepý text, ktorého jediným účelom je dočasne vyplniť miesto, kým nedorazí finálny článok. Je nezmyselný, aby edito-

rovi aj grafikovi hneď udrelo do očí, že ho ešte treba zmeniť. Napriek tomu sme raz odoslali do tlačiarne podklady s titulkom článku *Ximporest dipitat uriaspi squibus delendi*. Na druhý deň, po zistení tohto omylu, vlna stresu ešte stúpila, ale cesty späť už nebolo. Lipovec bol už vytlačený. O pár dní sme sa dozvedeli, že viacerí občania si mysleli, že je to zámer, googlili a snažili sa text rozlúštiť.

Ak ste teda aj vy, podobne ako zvyšok dediny, riešili, čo je obsahom tejto zakódovanej správy, odpoveď je jednoduchá: je za tým únava a zlyhanie ľudského faktora. Veru, nie nadarmo sa hovorí, že papier znesie všetko.

Záverečný koncert ZUŠ Nemšová

26. 5. 2022 sa vo veľkej sále Kultúrneho domu v Hornom Srní uskutočnil koncert ZUŠ Nemšová z elokovaného pracoviska v Hornom Srní.

Anna Haliaková

Na koncerte sa predstavili žiaci tanečného odboru pod vedením p. učiteľky Gabiky Mutalovej a p. učiteľky Moniky Kňazekovej. Hitom tohtoročnej sezóny bola tanečná choreografia Shrek sa vracia, s ktorou naše žiačky získali 1. miesto na súťaži DEŇ TANCA. Žiaci hudobného odboru vystúpili pod taktovkou p. učiteľky Laury

Dlábikovej a p. učiteľa Martina Rebra. Svojím vystúpením žiaci ukázali obecnstvu široký repertoár svojho hudobného talentu. Nesporným dôkazom lásky k umeniu bolo aj 48 prác žiakov z výtvarného odboru, ktoré boli vystavené po oboch stranách sály. Na prácu žiakov z výtvarného odboru dohliadala p. učiteľka Anna Haliaková. Odmenou pre

žiakov a ich učiteľov bol srdečný, neutíchajúci potlesk obecnstva rodičov a občanov Horného Srnia.

Veľká vďaka patrí všetkým učiteľom za skvelú prácu a vedenie detí. Rodičom, starým rodičom, súrodencom a priateľom školy ďakujeme za priazeň a podporu a tešíme sa, že sa po prázdninách opäť stretneme na našich podujatiach.

→ Výstava absolventov výtvarného odboru

← Tanečné predstavenie Shrek sa vracia

FOTO: ARCHÍV ZUŠ

Výlet do Antonstálu

Miroslava Černíčková

Začiatkom mája absolvovali deti z našej materskej školy výlet do Antonstálu. Počasie nám od rána prialo, slnko svietilo, dolina už bola krásne zelená a páni lesníci pripravení s množstvom hier a aktivít z lesnej pedagogiky. Deti sa dozvedeli množstvo zaujímavostí o lese, zvieratách,

stromoch a najväčší odvážlivci dokonca vošli do ohrady k divým prasiatkam. Potom sme nakrmili kozičky, vyfarbili obrázky, otláčali a priradovali stopy zvierat a zasúťažili si v krásnom prostredí. Deti zo všetkých 4 tried si tento slnečný deň patrične užili. Po dobrom oboede a výdatnom spánku boli pripravení na zážitky ďalších jarných dní.

FOTO: ARCHÍV MŠ

Vo štvrtok 2. 6. 2022 zavítala do našej MŠ veľmi milá návšteva. V rámci dlhoročnej spolupráce s CSS – Lipovec prišli obyvatelia centra s pani ošetrovatelkami zaželat deťom k MDD. Darovali nám vlastnoručne vyrobený obraz, ktorý sa deťom veľmi páčil. Deti zaspievali piesne a zúčastňovali sa básne. Ďakujeme za krásny darček a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutie.

TEXT A FOTO: TATIANA PAPIERNIKOVÁ

Škola v prírode

Ema Kebísková a spolužiaci

V týždni od 6. 6. do 10. 6. 2022 sa 40 žiakov 3. a 4. ročníka zúčastnilo školy v prírode. Inú formu výučby si vyskúšali žiaci v prírodnom prostredí hotela Vršatec vo Vršatskom Podhradí. Prečítajte si, čo o škole v prírode napísali deti.

Táto škola v prírode sa nám veľmi páčila. Hotel Vršatec bol veľmi pekný a izby tiež. Ani jeden deň sme sa nenučili. Ráno sme mávali rozčvičky s pani učiteľkami. Každý deň doobeda sme išli niekde na prechádzku, pritom sme spoznávali prírodu, počítali, rozprávali. V utorok sme boli pri kaplnke. Tretiaci poznávali stromy, merali obvod kmeňov stromov a zisťovali, koľko tretiakov sa zmestí do najväčšieho

nameraného obvodu. My štvrtáci sme zatiaľ trhali a spoznávali lúčne kvety. Potom sme si ich doniesli do hotela a urobili sme z nich herbár.

V stredu doobeda pršalo a čas sme využili na písanie pohľadníc. Vo štvrtok sme išli na zrúcaninu hradu Vršatec. Pani učiteľky nám povedali, že je to trojhodinová túra. Výstup na hrad však trval iba 15 min. a bolo tam nádherne.

Každé poobedie sme trávili s animátormi. Rozdelili nás do tímov a pripravili pre nás veľa zaujímavých hier a súťaží. Každý večer sme mali zábavný program a krátku diskotéku. Vzájomne sme si posielali kamarátsku poštu.

Varil nám pán kuchár a veru nám chutilo. Ráno boli švédske stoly, chutný obed a večera, nejaká sladkosť a ovocie.

FOTO: ARCHÍV ZŠ

Návšteva Mini Zoo

Renáta Vidrnáková

Na 17. 6. 2022 boli naši predškoláci pozvaní p. Hornou do Mini ZOO v Hornom Srní. Pre deti bola pripravená prehliadka zvieratiek, o ktoré sa starajú, pokiaľ „prídu“ k svojim majiteľom. Deti mali možnosť vidieť rôzne druhy akváriových rybičiek, chameleóny, zajačiky, škrekčky, škorpióna, hada, ježkov i všeličo iné. Prostredníctvom aktivít sa dozvedeli, v čom spočíva denná starostlivosť o tieto zvieratká. Na záver si deti s radosťou odniesli darčeky, ktoré ich veľmi potešili.

FOTO: LÝDIA MURÁROVÁ

Deviatáci pripravili rozlúčkové tablo, ktoré si môžete prezrieť v predajni textilu. S potešením konštatujeme, že všetci deviatáci boli prijatí na stredné školy. V ich ďalšom štúdiu im prajeme veľa šťastia. FOTO: ARCHÍV ZŠ

Zhodnotenie školského roka

Martina Hanusová
riaditeľka školy

Školský rok 2021/2022 už v druhom polroku pripomínal „normálne“ školské roky. Vyučovanie sa vrátilo do bežného rytmu, nadaní žiaci sa zúčastňovali olympiád a súťaží. Deviatáci a piatáci absolvovali celoslovenské testovanie z matematiky a slovenského jazyka a literatúry. Znova sa rozbehli krúžky, tretiaci a štvrtáci si užili školu v prírode a triedy, ktoré si to svojím správaním zaslúžili, vyrazili na školské výlety po Slovensku. Spoločne sme oslávili Medzinárodný deň detí a mohli sa tak stretnúť a zabaviť.

27

detí nastúpi
v septembri do
materskej školy

27

predškolákov
zasadne do
školských lavíc

22

deviatakov
bolo prijatých
na stredné školy

Chcem poďakovať všetkým pedagógom a zamestnancom školy za dobre odvedenú prácu. Zároveň ďakujem aj rodičom, ktorí nám boli nápomocní, a deťom chceme popriať leto plné pokoja, oddychu a nezabudnuteľných zážitkov.

Divadlo

Leto prináša so sebou radosť, smiech, zábavu, o ktorú je postarané i v našej materskej škole.

Dňa 31. 5. 2022 boli deti plné očakávania na divadlo Pimprlo, ktoré opäť predviedlo svoje umenie i kultúrne obohatenie. Divadelné kulisy ručne zhotovené na vysokej estetickú i výtvarnej úrovni, ako aj profesionálne vystúpenie bábkoherečky nás všetkých vniesli do deja rozprávky O Jan-kovi Polienkovi.

Deti spontánne reagovali smiechom, potleskom, spevom, dialógom, čo je príjemným a živým spštením. Ako v každej

rozprávke, aj tu sa deti stretli so zápletkou, kladnými i zápornými postavami, ponaučením a hlavne víťazstva dobra nad zlom.

Krásne rozprávky vždy budú klenotom našich tradícií, duchovných i kultúrnych hodnôt. Divadlo v materskej škole na rozdiel od domáceho prostredia poskytuje deťom spoločné prežívanie v kruhu svojich rovesníkov, živú a jedinečnú atmosféru. Tento deň v nich ostane ako pekná spomienka.

Ako sa robia noviny

O tom, ako youtuberi robia svoje videá, zrejme našich školákov učiť nemusíme – oni môžu učiť nás. Ale ako vznikajú obyčajné papierové noviny, to veru vedel málokto.

Lýdia Murárová

Smyšlienkou prísť do školy rozprávať o tom, ako sa robí Lipovec, prišla pani riaditeľka už pred dvoma rokmi. Potom však nastala pandémia a nápad sa odložil na neurčito. Podarilo sa ho zrealizovať až teraz v máji. Na workshop prišlo 26 žiakov zo 6., 7. a 8. ročníka. Do triedy vstúpili trochu nedôverčivo. Vôbec nevedeli, čo od toho majú čakať. Po chvíli sa ale ladi prelomili. Žiaci zistili, že namiesto zdĺhavého rozprávania sú pre nich pripravené rôzne aktivity, na ktorých si vyskúšali, aké úlohy rieši redakcia. „Bolo to super. Vyberali sme fotky a názvy, ktoré by sa

nám páčili a zaujali nás“, spomína šiestačka Hanka. Zapamätala si toho celkom dosť. Aj to, že noviny sa tlačia v Bratislave a že každé číslo predtým, ako ide od tlače, číta starosta alebo niekto z obecného úradu. S dobrou odozvou sa stretla aj iná aktivita – cvičenie tvorivosti a rozvíjania slovných zásoby. Žiaci mali napísať čo najdlhšiu vetu, v ktorej sa všetky slová začínajú na písmeno P. Víťazná veta mala 20 slov. „Bolo to zaujímavé, páčilo sa mi, ako nám opísali, čo robí každý člen v tíme. A zistila som, že Lipovec je starší, ako som si myslela“, opisuje Viktória. Fabio zase zistil, že keď vidí pani učiteľku Šumichrastovú pri krčme, tak je to preto, že

práve robí noviny. „Veľmi sa mi tam páčilo to, ako sme sa mohli pozrieť do zákulisia. Nezdá sa to, koľko úsilia je za takými, človek by povedal, že obyčajnými, novinami“, spomína ôsmačka Aďa. „Na začiatku som váhala, či tam vôbec ísť, no teraz som veľmi rada, že som tam mohla byť. Trochu ma mrzelo, že to trvalo len jednu hodinu“, dodáva. Ale, samozrejme, žiaci hneď našli aj ďalšie pozitívne účasti na workshope: „Páčilo sa mi to preto, že som sa veľa dozvedel a nebol som na hodine slovenčiny.“ Sme radi, že sa žiakom workshop páčil. Ktovie, možno sa niektorí z nich časom osmelia a skúsia niečo napísať. Nové talenty vítame.

FOTO: MARTINA HANUSOVÁ

Informácie k odpadovému hospodárstvu

Lenka Papierniková
OcÚ, odd. odpadového hospodárstva

Čo patrí do kompostérov:

- rastlinný odpad z kuchyne a prípravy jedál,
- listy a vňať zo zeleniny,
- šupy z citrusových plodov banánov a pod.,
- jaderníky a kôstky z ovocia,
- škrupiny z vajíčok a orechov,
- zvyšky pečiva a obilnín,
- kávová usadenina, čajové vrecká,
- odpady zo záhrady, tráva, listy, burina,
- podrvené alebo posekané konáre,
- hnoj z chovu domácich zvierat,
- slepačí trus,
- hobliny, piliny, kôra, popol z dreva.

Čo nepatrí do kompostérov:

- zvyšky jedál živočíšnej povahy (kosti, mäso),
- trus a podstielky mäsožravých zvierat (psy, mačky),
- kmene stromov a hrubé konáre,
- nebezpečný odpad,
- papier a kartón.

Užitočné rady

- snažte sa premiešavať bioodpady dusíkaté (kuchynský odpad, tráva, trus), ktoré sú mäkké a šťavnaté a bioodpady uhlíkaté (konáre, slama, listy), ktoré sú tvrdé a suché. Zabráňte tak hnilobe a zápachu,
- občas skontrolujte vlhkosť kompostu, ktorý musí byť vlhký, ale pri stlačení by z neho nemala kvapkať voda.

Biologicky rozložiteľný odpad

Druh odpadu, ktorý vzniká v záhradách, parkoch, domácnostiach a stravovacích zariadeniach.

✓

Rastlinný odpad z kuchyne a prípravy jedál, zvyšky ovocia a zeleniny (šupy z citrusových plodov, banánov, jaderníky a kôstky z ovocia, škrupiny z vajíčok a orechov), zvyšky pečiva a obilnín, kávová usadenina, čajové vrecká – papierové,

odpady zo záhrady, tráva, listy, buriny, podrvené alebo posekané konáre,

hnoj, trus z chovu domácich zvierat,

hobliny, piliny, kôra, popol z dreva.

✗

Zvyšky jedál živočíšnej povahy (kosti, mäso),

trus a podstielky mäsožravých zvierat (psy, mačky),

kmene stromov a hrubé konáre,

nebezpečný odpad.

Plasty

Plasty vhadzujeme do žltých kontajnerov s označením PLASTY. Vrchnáčiky z PET fliaš a kozmetických produktov môžete doniesť na obecný úrad.

✓

Čisté a zošliapnuté (s etiketou aj uzáverom) PET fľaše,

obaly z kozmetických produktov (šampóny, tekuté mydlá, pracie prostriedky...),

nádoby z čistiacich prostriedkov,

obaly z potravín (kelímky od jogurtov, smotany a pod.),

fólie (vrecká, tašky).

✗

Znečistené plastové obaly,

novodurové rúrky a iné materiály z PVC,

molitan a podlahové krytiny,

obaly od nebezpečných látok, ako napr. motorových olejov, chemikálií, farieb,

plastové obaly v kombinácii so sklom, papierom, kovmi, textíliou.

Kovové obaly

Kovové obaly vhadzujeme do červených kontajnerov s označením KOVY.

✓

Neznečistené hliníkové a oceleové kovové obaly,

plechovky od nápojov, prázdne a vymyté konzervy a obaly zo sprejov,

kovové vrchnáky z fliaš, viečka, tuby,

malé kovové súčiastky,

drôty a káble (bez bužírky),

starý riad,

farebné kovy.

✗

Znečistené obaly,

obaly z nebezpečných látok (farby, lepidlá, riedidlá),

kovové obaly kombinované s iným obalom,

nádoby od farieb, kovový šrot,

elektronický odpad.

Zmesový komunálny odpad

Odpad, ktorý zostane po vytriedení všetkých odpadov, ktoré je možné recyklovať.

✓

Znečistené obaly,

smeti, vrecká z vysávača, studený popol,

použité hygienické potreby (vreckovky, vložky, plienky),

roztrhané, veľmi znečistené textílie a topánky,

hračky,

elektronické nosiče, ako CD, DVD, kazety, diskety,

výrobky z PVC.

✗

Nebezpečný a stavebný odpad,

tráva, listie, konáre,

staré lieky,

batérie a akumulátory,

elektrospotrebiče, žiarivky a výbojky,

recyklovateľný odpad, ako papier a lepenka, sklo, plasty, obaly z viacvrstvových kombinovateľných materiálov a z kovov.

Sklo

Vytriedené sklo vhadzujeme do zelených kontajnerov s označením SKLO.

✓

Neznečistené biele i farebné sklenené fľaše a črepy,

nádoby, obaly a predmety zo skla (poháre, sklo z okuliarov),

fľaštičky od kozmetiky a liekov zbavené plastových častí,

okenné (tabuľové) sklo.

✗

Znečistené obaly,

vrchnáky, korky, gumy,

porcelán a keramika,

zrkadlá, drôtované sklo,

fľaše z umelej hmoty,

časti uzáverov fliaš,

žiarovky a žiarivky,

automobilové sklá,

monitory.

Papier

Papier sa vhadzuje do modrých kontajnerov s označením PAPIER.

✓

Neznečistené papierové obaly,

kancelársky papier,

škatule, kartóny (tak, aby bol čo najmenší odpad),

noviny, časopisy, letáky, zošity,

knihy bez tvrdej väzby,

pohľadnice, listy.

✗

Mokrý, mastný alebo inak znečistený papier,

asfaltový, dechtový, voskovaný, kopírovací papier, celofán,

použité hygienické potreby,

vrstvené obaly,

papier s hliníkovou fóliou

obaly na mrazené potraviny,

tapety.

Nebezpečný odpad

Odpad, ktorý má aspoň jednu nebezpečnú vlastnosť (napr. výbušnosť, oxidovateľnosť, horľavosť, toxicitu, samovznietiteľnosť). Termín odovzdania sa vyhlasuje v obecnom rozhlase a na webovej stránke obce.

✓

Odpad s obsahom škodlivých látok,

batérie a akumulátory obsahujúce nebezpečné časti, rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, laky,

motorové oleje,

kyseliny, zásady, fotochemické látky,

pesticídy a chemické prípravky na ošetrovanie rastlín a drevín, umelé hnojivá a neznáme látky,

handry znečistené olejom, farbami.

✗

Odpad kategorizovaný ako obyčajný, teda nie škodlivý,

neznečistené recyklovateľné obaly,

obaly z farieb riediteľných vodou,

obaly znečistené potravinami,

liečivá,

odpad zo zdravotníckych a veterinárnych zariadení.

Jedlé oleje a tuky

Zbierajú sa do PET fliaše, ktorá sa po naplnení odovzdá na zbernom dvore.

Odovzdávame čistý olej bez zvyškov potravín,

olej nesmie obsahovať vodu ani živočíšne tuky,

vhodné sú všetky typy rastlinných olejov – slnečnicový, repkový, ľanový a pod., ktoré ostanú po vysmážení a pečení.

Kombinované obaly – „tetrapaky“

Ukladáme ich do oranžových vriec (očistené od jedla), ktoré dostaneme na obecnom úrade.
V deň vývozu (bude vyhlásený v obecnom rozhlase) ich vykladáme na chodník pred dom alebo ich odovzdáme na zbernom dvore.
NEVHADZUJEME ich do kontajnerov na papier.

✓

✗

Obaly od mlieka, smotany a iných mliečnych výrobkov,
obaly od ovocných štiav a džúsov,
obaly od vína,
obaly od avivážnych prostriedkov.

Znečistené obaly,

obaly od kávy,
obaly od pudingov,
obaly od práškov do pečiva,
obaly od korenín,
obaly od nanukov,
obaly od žuvačiek.

Objemový odpad

Objemový odpad odovzdávame na zbernom dvore počas prevádzkových hodín.

✓

✗

Čalúnenie z kresiel, sedačiek,
sanitárna technika: umývadlá, WC, drezy,

podlahové krytiny: koberce, linoleá,
matrace...

Odpad s obsahom nebezpečných látok,
bioodpad zo záhrad – tráva, lístie, konáre a kmene,
odpad z čistenia ulíc, papier, sklo a pod.,
elektronické zariadenia,
rozmerný alebo ťažký odpad, ktorý sa dá jednoducho rozobrať na menšie časti.

Obnosené odevy a obuv

Obnosené odevy a obuv vhadzujeme do kontajnerov s názvom TEXTIL.

✓

✗

Suché a nie príliš znečistené alebo poškodené textílie a obuv:
obnosené odevy,
bielizeň,
textílie,
obrusy, utierky, handry,
priadze, textilné vlákna.

Hrubo znečistený alebo veľmi poškodený textil a obuv,
vlhké odpady,
odpady napadnuté plesňou,
odpady znečistené neznámou látkou,
koberce,
kože.

Drobný stavebný odpad

DSO odovzdávame na zbernom dvore počas prevádzkových hodín.

✓

✗

DSO zo zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky, sadrokartónu, stavebných lepidiel a pod.,

stavebný odpad v malom množstve, veľké množstvá stavebného odpadu musíme likvidovať podľa zákona o odpadoch.

Stavebný odpad s obsahom nebezpečných látok (azbest, ortuť, PCB) a pod.,

odpad s obsahom azbestu likvidujte prostredníctvom organizácie oprávnenej pracovať s nebezpečnými látkami,

nevhadzujeme veľké kusy odpadu, ako betónové bloky.

Elektro odpad

elektro odpad odovzdávame na zbernom dvore počas prevádzkových hodín.

✓

✗

Elektrické a elektronické prístroje a zariadenia, ako televízory, rádiá a iné audio a video prehrávače,
počítačová, kancelárska a telekomunikačná technika,
meracie prístroje, napr. hodinky,
akumulátory a batérie: baterky (vybité batérie), alkalické články, niklovo-kadmiové,
herné konzoly,
tzv. bielu techniku: varič, ohrievače, kávovary, práčky, chladničky, elektromotory, ručné elektrické náradie,
žiarivky, LED diódy a iné nie nebezpečné svetlo emitujúce zariadenia,
elektronické hračky.

Neúplné spotrebiče (bez elektromotorov, kovových častí ...).

Vybité batérie

Vybité batérie môžeme odovzdať na obecnom úrade, batérie nerozoberajte a nesnažte sa poškodzovať obal.

✓

✗

Suché články (zinkovo-burelové),
alkalické články,

nikel-kadminiové články: NiCd,
nikel-metalhydridové články: NiMH.

Lítium-ionové články,
články obsahujúce olovo: autobatérie, batérie z notebookov, telefónov.

CHRÁŇME NAŠU PLANÉTU,
TRIEĎME KOMUNÁLNY ODPAD

Pre naše životné prostredie, kvalitu života, ako aj pre budúcnosť našej krajiny je zodpovedný prístup k odpadom čoraz dôležitejší. Každý deň, nákupom jednotlivo balených potravín, oblečenia, elektroniky, vyprodukuje priemerný Slovák približne 1,1 kilogramu odpadov. Tento odpad putuje na Slovensku z veľkej miery na skládky, kde sa zahrabe pod zem. Odborníci sa zhodujú, že skládkovanie je najhorší spôsob nakladania s odpadom.

Nevýhody skládkovania:

Znečisťuje vodu a pôdu

Zaberá a ničí územie

Ohrozuje zdravie ľudí

Produkuje skleníkové plyny

Je dôležité, aby sa triedený zber odpadov z obalov a neobalových výrobkov stal súčasťou nášho každodenného života. Iba tak sa môžu jednotlivé materiály vrátiť naspäť do obehu a v podobe nových produktov. Triedením a recykláciou odpadov chránime životné prostredie.

Výhody recyklácie:

Šetrí prírodné zdroje

Šetrí energiu

Znižuje produkciu CO2

Menej odpadu na skládkach

www.asekol.sk

KALENDÁR
ZBERU ODPADOV
NA ROK 2022

asekol
ZO STAREHO NOVE!

JÚL

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2 3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

AUGUST

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

SEPTEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2 3 4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

OKTÓBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1 2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

NOVEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

DECEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2 3 4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

0

 Kov

1

 Papier

2

 Sklo

3

 Plast

4

 Tetrapak

Zber tetrapakov sa uskutočňuje do vriec 2 krát do roka

Zberný dvor

Zberný dvor sa nachádza pri kultúrnom dome. Je určený pre fyzické osoby, ktoré majú v našej obci trvalý pobyt (pôvodcovia komunálneho odpadu).

Môžeme tam odložiť tieto druhy odpadov:

- biologicky rozložiteľný odpad,
- drobný stavebný odpad,
- veľkoobjemový odpad,
- elektro odpad,
- jedlé oleje a tuky,
- veľké plasty.

Otváracie hodiny

Pondelok	08:00 – 13:00
Utorok	08:00 – 13:00
	15:00 – 17:00
Streda	Zatvorené
Štvrtok	Zatvorené
Piatok	08:00 – 13:00
Sobota	09:00 – 11:00
Nedela	Zatvorené

V období od 1. decembra do 28. februára je zberný dvor zatvorený.

Pokiaľ je zberný dvor zatvorený, NEODKLADAJME odpad pred bránu!

1 100-litrové nádoby na separovaný zber

Sú umiestnené na uliciach:

Cementárska,
Čerňavská,
Družstevná
(pri obecnej úrade
a pri tenisových kurtoch),
Dúbravská,
Kamenecká,
Na Hornom konci,

Potočná,
Školská,
Súhradská
(pri kultúrnom dome
a pri bývalom CBA),
Vlárska,
Za kostolom,
Zábavská,
Záhumenská,
Železničná.

Kontajnery na šatstvo

Družstevná ul. pri tenisovom areáli

Ulica Na Hornom konci

Súhradská ul. pri kultúrnom dome

Cementárska ul.

Potočná ul. pri športovej hale

Polozapustené kontajnery

Cementárska ul.

Riečna ul.

Ulica Na hornom konci

Potočná ul.

Zberné nádoby na komunálny odpad

Na zber komunálneho odpadu v domácnostiach používame 110-litrové plechové nádoby alebo 120-litrové plastové nádoby. Nárok na zbernú nádobu majú iba občania s trvalým pobytom v obci. Pokiaľ si chcete uplatniť nárok na zbernú nádobu alebo vykonať jej obmenu, je potrebné prísť osobne na obecný úrad.

Užívateľ nádoby pri podpisovaní súhlasu je poučený o šetrnom zaobchádzaní s prenajatou zbernou nádobou, ktorá zostáva majetkom obce. V prípade poškodenia užívateľom, event. odcudzenia nádoby zaplatí občan zostatkovú hodnotu nádoby.

Doba užívania kovovej zbernej nádoby je minimálne 10 rokov, plastovej zbernej nádoby minimálne 12 rokov.

Počet smetných nádob nie je limitovaný počtom rodín žijúcich v spoločnej domácnosti. VZN obce o odpadoch stanovuje 2 zberné nádoby pri celkovom počte osôb žijúcich na tom istom súpisnom čísle 7 a viac (druh a objem druhej zbernej nádoby určí obec podľa svojich možností).

Mojím poslaním bolo učiť deti športovať

Jozef Bartalos strávil s deťmi v telocvični a školských laviciach 42 rokov. Teraz odchádza do dôchodku. Namiesto kytice mu venujte radšej 10 klikov a 10 drepov, ktoré môžete urobiť trebárs hneď po dočítaní rozhovoru. Na pohybe mu totiž mimoriadne záleží.

Lýdia Murárová

Ako sa dnes máte?

Teplo mi je... Napriek tomu, že už som mal 69, tak to ide celkom slušne. Hlavne vďaka tomu, že chodím na bicykli a hrávam volejbal. Ale zdravotne fajn. Síce som mal infarkt pred 4 rokmi, ani neviem z čoho, asi som nejakú chrípku prekonal, ale nenechalo to nejaké stopy. Fungujem úplne normálne.

Kedy a za akých okolností ste prišli do Horného Srnia?

Bolo to pred 30 rokmi. Predtým som učil na Juhu na Saratovskej, ale tam boli dosť bojové podmienky. Na jednu telocvičňu sme boli traja učitelia. Sem som chodieval s chalanmi, vedel som teda, aké sú tu podmienky. Raz ma oslovil bývalý riaditeľ Tono Jantolák, či by som neprišiel. Zvážil som a súhlasil. Obrovskú úlohu zohralo, že sú tu vynikajúce podmienky – sám v telocvični, sám v hale, lebo sme sa striedali chlapci – dievčatá. Cestovanie mi na začiatku trochu prekážalo, ale tie podmienky to prekonal. Som tu spokojný.

Nemal som problémy so žiakmi ani s kolegyňami (kolegov veľmi nemám) a s rodičmi som tiež celkom dobre vychádzal.

Ľudia vás vnímajú predovšetkým ako telocvikára. Ak by ste to mali porovnať, ako je to s kondíciou dnešných detí? Vnímate rozdiel medzi súčasnou a napr. našou generáciou?

Rozdiel vnímam a je obrovský. Posledná dravá trieda odišla asi pred 11 rokmi. Tí chalani boli posledné veľké boom. My sme boli zvyknutí vyhrávať okresné športové súťaže. Keď odišli títo chalani, ešte boli nejaké medailíky, ale postupne to išlo dole kopcom. Ale je to celospoločenská záležitosť, nielen tu v Srni.

Prečo?

Má to viac dôvodov. Nové technológie – mobil, počítač zaberú dečkám strašne veľa času. Chýba pouličný život – poobede hodím tašku do kúta a bežím von – to tiež už veľmi neexistuje. A rodičia tiež nevedú deti k športu, česť výnimkám. A plus na to korona, tá to už prakticky na 3 roky zastavila. Decká majú problém s koordináciou. Nevedia už ani základné lokomočné pohyby, ako hod, skok, beh. Teraz mám piatakov, to je niečo strašné. Dva roky nemali na prvom stupni telesnú výchovu. V období, keď sa človek rozvíja. Potom to chýba.

Zmenili sa teda tabuľky, podľa ktorých sa hodnotí výkon dieťaťa?

FOTO: AUTORKA

Samozrejme, sú nejaké normy, ale deti už nie sú schopné to spíňať. Keby sa známkovalo, päťka nemôže byť z telesnej, takže také trojky, štvorky by som dával – to by si musela vidieť.

Kolegovia mi vždy závideli dravosť a rýchlosť u srňanských detí. Ale to teraz už neexistuje. Úplne to vymizlo.

Čo má vlastne telesná výchova dať deťom?

Je tam veľa aspektov. Naučiť sa pohybovať, po zdravotnej stránke tiež naučiť sa otužovať, rozvíjať ďalšie pohybové schopnosti. Ale keď nie je – s prepáčenie – ľudský materiál, potom sa ťažko robí.

Ak porovnate dievčatá a chlapcov – s kým sa vám lepšie pracuje?

Do určitého veku sú dievčatá šikovnejšie. Teraz je ale nový trend. Vaša generácia ešte športovala v 8. aj 9. triede, ale teraz je trend tak trochu unikať a cvičeniu sa vyhýbať. Vždy sa nájde nejaká výhovorka.

Aký najväčší úspech ste za tie roky dosiahli?

Boli sme 7-krát po sebe víťazmi okresu. V okrese je zo 30 základných škôl. Je asi 11 druhov športov, všade sa človek prihlási a podľa umiestnenia sa získavajú body. Všetko sa to potom spočíta a vyjde víťazná škola. A tu sme boli 7-krát prví. Ale posledný takýto veľký úspech bol pred 11 rokmi, ako som spomínal.

Samozrejme, x-krát sme boli na krajskej súťaži. Tam sme ale väčšinou skončili tretí, pretože súťažili školy, ktoré sa úzko špecializovali na šport. V hádzanej, basketbale, volejbale aj malom futbale.

S takýmto čisto amatérskym spôsobom prípravy, aký sme robili, je to slušné. Veď napr. deti odohrali basketbal a mal som mesiac a pol na to, aby som ich naučil hrať volejbal. Tak sme sa trápili s volejbalom. Dokončili sme a prešli sme rovno na hádzanú. Ešte šťastie, že ten futbal tu má tradíciu, takže tam to bolo trochu ľahšie.

Bolo tu veľmi veľa nadaných športovcov. Aj váš hádzanársky

kolektív. Určite si pamätáš, ako ste porazili hádzanársku prípravku, to bolo niečo!

Spomínate si na nejakú kurióznu príhodu?

Začal som tu s volejbalovými tréningami a súčasne som trénoval aj dievčatá v Trenčíne. A vo finále sa stretli proti sebe. A ja som písal. No moje nervy. Jedny nadávali, druhé nadávali. Nakoniec Horné Srnie tesne vyhralo.

Ešte niekoho trénujete?

Nie, už nie. Naposledy som trénoval ženy v Novom Meste prvú ligu asi pred 8 rokmi. Potom som to nechal. Chýbal mi aktívnejší prístup.

Ktorý šport máte najradšej?

Ja som súťažne hrával za mlada hádzanú a volejbal. Volejbalovú partiu mám doteraz, takže stále ešte chodievam hrať. Neviem, koľko to vydrží. Predsa len, materiál je už opotrebovaný.

Lákajú vás aj individuálne športy, napr. beh, plávanie?

Beh ma nikdy nefascinoval a ani bežecké lyžovanie. Zostal mi posledných 20 rokov bicykel, tam som sám. A milujem zjazdové lyžovanie. Ešte stále chodím celú zimu na kopce. Aj teraz mám myslím 21 dní odlyžovaných. To mi zostalo.

Máte aplikáciu na meranie krokov?

Mám tie múdre hodiny, už som si ich zaobstaral. Len sa musím

vedomostí ďalej. Som rád, keď sa deti pýtajú. V tomto smere sú teraz deti smelšie. Zo začiatku nebol kontakt taký blízky. Teraz sú zvedavejšie.

Snažil som sa, aby som pripravil decká v telesnej výchove na športové súťaže a v geografii na vedomostné súťaže, aj tam som mal kopu žiakov, ktorí sa umiestnili na krajskom kole olympiády.

Onedlho v našej škole končíte. Za čím vám bude najviac smutno?

Za všetkým. (Ticho.) Určite za kolektívom, deťmi. Všetko bude chýbať. Uvidíme, ako na to človek bude reagovať. Ja som to vždy bral ako moje poslanie. Nie ako prácu alebo nutnosť. Teraz už učím 42. rok, 7. rok nadsluhujem. Pre mňa to bolo celý život poslanie.

Chcel by som poďakovať všetkým chlapcom a dievčatám, ktorí sa zaslúžili o športové úspechy pre školu a obec. Všetkých veľmi pozdravujem a povzbudzujem, aby pokračovali v športovom živote ďalej. Tiež sa ospravedlňujem, ak som niekomu ublížil.

Čo by ste poradili svojmu nástupcovi?

Poviem mu, ako to funguje, poradím mu, na čom som ja staval úspechy, aby v tom pokračoval a prípadne to ešte vylepšil.

Aké máte plány na prázdniny?

Je tu nejaký anglický tábor, tam budem asi štyri dni vypo-

FOTO: AUTORKA

naučiť všetky tie funkcie. A na bicykli mám tachometer a tam robím asi 40 – 50 km denne.

Čo vás na učení najviac bavilo?

To, že môžem niečo zo seba odovzdať deťom. Že im v niečom môžem byť príkladom. Aby vedeli aspoň to, čo viem ja.

Tak to sú vysoké ambície...

Hej, skrátka, odovzdať časť

máhať. Potom uvidíme. Už nemám rád teplo, keď je nad 30 stupňov, ani von nejdem. Predviani som ešte robil plavčíka v Senci na jazerách. Zaúčal som dcéru, ktorá teraz maturuje. Ale už mi tie teplá nerobili dobre. Určite pôjdem každý deň na bicykel. A na návštevu do Senca pozrieť kamarátov, odtiaľ som rodák. Takto to pomaličky doklepeme.

Zmrzlinu vyrába podľa počasia

Ak ste minulé roky pravidelne chodili na zmrzlinu v Hornom Srní, pravdepodobne ste v tejto sezóne zachytili aspoň drobnú zmenu. Okrem kvalitnej zmrzliny a naozaj širokého výberu sa na vás usmieva sympatický zmrzlinár Amet.

Lýdia Murárová

Napísať o Ametovej zmrzline bola celkom výzva. Jeho slovenčina má svoje limity, keďže na Slovensku žije iba 10 rokov. Skoro celý čas sa smial a každú chvíľu odbiehal obslužiť zákazníkov. Niečo sa mi ale predsa len podarilo zistiť.

Amet Memedi sa remeslu zmrzlinára naučil od svojho dedka, ktorý býva od roku 1965 v Senci. Ako inak, aj on predáva zmrzlinu. Robia ju podľa rodinného receptu už skoro 50 rokov. Na Slovensku žije aj iná Ametova rodina v rôznych mestách. Viacerí sú zmrzlinári.

A príbuzný je aj s predošlým majiteľom stánku v našej obci. Slovo dalo slovo a Amet sa rozhodol, že to tu skúsi.

Denne môžete vyskúšať 16 príchutí, ale vyrobiť ich vie až 32. Najobľúbenejšie a najpredávanejšie sú vraj príchute slaný karamel, lotus a cheesecake. Amet ich má tiež najradšej, ale zmrzlinu už veľmi

nevyhľadáva, čomu sa niet čo čudovať. Ak si myslíte, že príchute si vymýšľa ráno cestou do stánku, je to omyl. Amet má svoj rozpis príchutí na celý týždeň. Vyberá ich podľa predpovede počasia. Čím teplejšie vonku je, tým viac ovocných príchutí do ponuky zaradí. Denne ale nesmie chýbať čokoláda a lieskový orech.

Výroba jednej zmrzliny trvá stroju 15 minút. Základnou surovinou každej zmrzliny okrem sorbetu je plnotučné mlieko, bez neho si neporadí. Zmrzlina sa môže predávať iba 24 hodín, potom sa musí vyhodiť. Amet ale vďaka plánovaniu vie, koľko ktorej vyrobiť, aby sa stihla minúť.

Prívetivý Macedónec má Slovensko rád a plánuje tu zostať. Páči sa mu aj u nás v Srní. O tom, či ho v stánku uvidíme aj budúci rok, rozhodne táto sezóna. Želáme mu teda veľa slnečných dní.

Spoločenská kronika

Naši noví občania

Ema Varčeková
Hana Savková
Timotej Schiszler
Agáta Blahová
Timotej Ďurčo
Patrik Svedek

Navždy sme sa rozlúčili

30.3.2022	Jozef Jurica
30.3.2022	Ivan Hakeľ
16.4.2022	Helena Blašková
22.4.2022	Anton Vodička
26.4.2022	Marta Liptáková
5.5.2022	Anna Zajacová
15.5.2022	Anna Micháliková

Sviatosť prvého svätého prijímania

Mgr. Eva Lukajková

V nedeľu 19. 6. 2022 sa v našom Kostole sv. Jána Nepomuckého konala sviatosť prvého svätého prijímania, sviatosť Eucharistie.

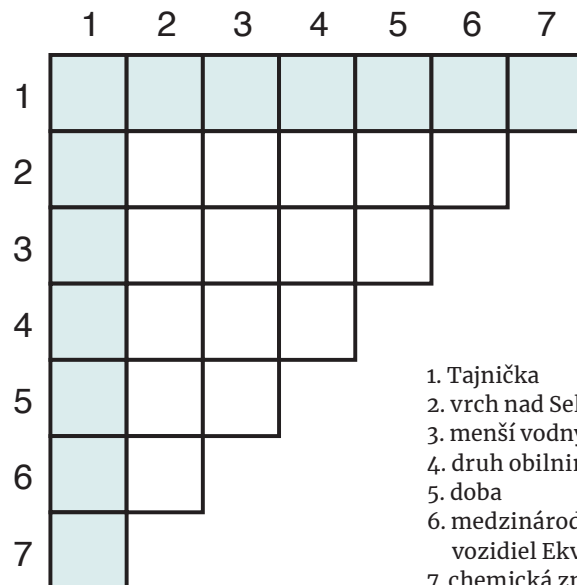
Na túto sviatosť sa po celý školský rok pripravovalo 24 žiakov tretieho ročníka, z toho 13 dievčat a 11 chlapcov. Príprava prebiehala počas hodín náboženskej výchovy pod vedením pani katechétky Evy Dongovej, účasťou detí na bohoslužbách v kostole a posledný mesiac sa našim deťom venoval na náukách aj náš pán dekan Štefan Nižník, ktorý im vstúpil lásku ku Kristovi a povzbudzoval ich.

Rodičia boli deťom nápomocní, s láskou sa postarali o to, aby ich veľký kresťanský deň, deň prijatia Eucharistie, bol pre nich nezabudnuteľným.

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým, ktorí pomáhali s prípravami, pani katechétky za jej trpezlivosť a lásku, ktorú obetovala pre naše deti, a v neposlednom rade patrí veľká vďaka nášmu pánovi dekanovi, ktorému touto cestou vyprosujeme Božie milosrdenstvo a pevné zdravie, aby mohol vo svojej funkcii v našej obci pokračovať ešte veľa rokov.

FOTO: ARCHÍV

Roháčik

1. Tajnička
2. vrch nad Selcom
3. menší vodný tok
4. druh obilniny
5. doba
6. medzinárodná pozn. značka vozidiel Ekvádoru
7. chemická značka uhlíka

Prešmyčky

Poprehadzujte písmená tak, aby vznikli názvy lokalít v okolí našej obce.
Např. Robo mi podá = Pod Oborami.

1. bréd sekal	8. nemec rike
2. čaká korn	9. rasto ohrá
3. oblé maky	10. povrchlivec
4. vonačka	11. árska stiera
5. hobra vydúra	12. ital pod snami
6. parádna kúpla	13. nik pod bukovú
7. ciacha s kalín	14. dokop úkryt

Riešenie prešmyčiek:
1. Riešenie prešmyčiek:
2. Koprivnica
3. Koprivnica
4. Koprivnica
5. Koprivnica
6. Koprivnica
7. Koprivnica
8. Koprivnica
9. Koprivnica
10. Koprivnica
11. Koprivnica
12. Koprivnica
13. Koprivnica
14. Koprivnica

RÉBUSY PRIPRAVIL JOZEF HOŠO, ST.